

KLAIPĖDOS „VARPO“ GIMNAZIJOS MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Klaipėdos „Varpo“ gimnazijos (toliau – gimnazijos) mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo tvarkos aprašas (toliau – Vertinimo aprašas) parengtas vadovaujantis Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK-556 (su visomis redakcijomis), Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis (toliau – Bendrosios programos), patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-1269, Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. V-570, Mokinių, kurie mokosi pagal bendrojo ugdymo programas, mokymosi pasiekimų vertinimo ir vertinimo rezultatų panaudojimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-1125, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro Dėl švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. Rugpjūčio 24 d. Įsakymo Nr. V-1269 „dėl priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ pakeitimo 2025 m. sausio 13 d. Nr. V-21 ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimą.

2. Vertinimo aprašas nustato mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo tikslus ir principus, vertinimo planavimą, vertinimo būdus ir formas, įvertinimų fiksavimą, reglamentuoja vertinimą ugdymo procese ir baigus programą, mokinio pažangos stebėjimą ir vertinimo analizę bei informavimą.

3. Vertinimo apraše vartojamos sąvokos pateiktos *1 priedas*.

II. MOKINIŲ MOKYMOSI PASIEKIMŲ VERTINIMO TIKSLAI IR BŪDAI, VERTINIMO REZULTATŲ PANAUDOJIMAS

4. Mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo tikslai:

4.1. padėti mokytis, kad vertinimo ugdymo procese sukaupta informacija apie mokinių pasiekimus mokytojas teiktų grįžtamąjį ryšį ir padėtų mokiniui kryptingai mokytis bei įveikti nesėkmes;

4.2. pripažinti ir sertifikuoti rezultatus, kad nustatytume mokinių mokymosi pasiekimų lygį pasibaigus tam tikram mokymosi laikotarpiui (dalyko potemių, temų, ciklo laikui, pusmečiui, baigus pagrindinio ugdymo ar vidurinio ugdymo programos dalį arba visą programą);

4.3. valdyti ugdymo proceso kokybę, kad tobulintume mokyklos veiklą remdamiesi sukaupta informacija apie mokinių pasiekimus, taikydami statistinę analizę, atpažindami tendencijas ir rinkdamiesi galimus sprendimo būdus.

5. Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimu siekiama:

5.1. mokiniams:

5.1.1. paremti jų mokymąsi, teikiant grįžtamojo ryšio informaciją apie jų pasiekimus ir pažangą;

5.1.2. sukurti sąlygas analizuoti savo mokymąsi ir priimti sprendimus dėl tolesnio mokymosi.

5.2. mokytojams:

5.2.1. įvertinti mokinio įgytus pasiekimus pagal bendrosiose ugdymo programose aprašytus pasiekimų lygius;

5.2.2. priimti pagrįstus sprendimus tolimesniam ugdymui planuoti;

5.2.3. kurti palankią ugdymo aplinką, atsižvelgiant į konkrečius mokinių poreikius;

5.2.4. tikslingai teikti ir panaudoti vertinimo informaciją, bendradarbiaujant su mokinio tėvais / atstovais pagal įstatymą, kitais ugdymo proceso dalyviais.

5.3. mokinio tėvams / atstovams pagal įstatymą:

5.3.1. sužinoti, kokią pažangą daro jų vaikas;

5.3.2. gauti informacijos apie savo vaiko pasiekimų lygį ir kokią pagalbą suteikti mokantis.

5.4. Gimnazijos vadovams:

5.4.1. stebėti mokinių pažangą ir pasiekimus, juos analizuoti ir priimti sprendimus dėl gimnazijos ugdymo proceso organizavimo, pagalbos mokiniams ir mokytojams teikimo.

6. Įvardintiems mokymosi pasiekimų vertinimo tikslams pasiekti gimnazija naudoja šiuos vertinimo būdus:

6.1. **formuojamąjį vertinimą**, užtikrinantį svarbiausio mokinių pasiekimų vertinimo tikslo – padėti mokytis – įgyvendinimą. Pažymiai vertinant formuojamuoju būdu nerašomi. Formuojamasis vertinimas apima:

6.1.1. esamos mokymosi situacijos diagnozavimą, siekiant mokiniui ir mokytojui susitarti ir tikslingai pasirinkti tinkamą mokymo strategiją, mokymosi turinį, mokinių veiklą ir kt. (diagnostinis vertinimas);

6.1.2. individualizavimą ir diferencijavimą;

6.1.3. grįžtamąjį ryšį;

6.1.4. mokymąsi su bendraklasiais ir iš bendraklasių;

6.1.5. įsivertinimą ir mokymosi suasmeninimą.

6.2. **apibendrinamąjį vertinimą**, siejamą su mokymosi pasiekimų pripažinimu ir visuomet atliekamą pasibaigus tam tikram mokymosi etapui. Gimnazijos lygmeniu išskiriamas vidinis ir išorinis apibendrinamasis vertinimas:

6.2.1. mokyklos vidinis apibendrinamasis vertinimas skirstomas į trumpesnio periodo apibendrinamąjį vertinimą, pasibaigus dalyko potemių, temų, ciklo laikui, ir ilgesnio periodo apibendrinamąjį vertinimą, pasibaigus pusmečiui ir mokslo metams. Apibendrinamajam vertinimui naudojami pažymiai, įrašai „įskaityta“, „neįskaityta“, „atleistas/a“, pasiekimų lygiai arba kiti simboliai. Kaupiamasis vertinimas yra apibendrinamojo vertinimo tipas;

6.2.2. vidinis apibendrinamasis vertinimas gimnazijoje yra planuojamas, atliekamas reguliariai, remiasi metodinės grupės susirinkime suderintais, patvirtintais ir protokole užfiksuotais dalyko ugdymo turinį, pasiekimus atitinkančiais kriterijais (jų pagrindas – PUP patikrinime ir VBE bei tarpiniuose patikrinimuose naudojami vertinimo kriterijai) ir pasiekimų lygių aprašais;

6.2.3. su dalyko vertinimo kriterijais supažindinama pasirašytinai mokinių instruktavimo lape mokslo metų pradžioje (pirmose dalyko pamokose);

6.2.4. mokinių mokymosi pažanga pasibaigus dalyko potemių, temų, ciklo laikui tikrinama kelis kartus ir skirtingais vertinimo įrankiais, kad būtų patikima;

6.2.5. mokinių apibendrinamojo vertinimo pažymiai grindžiami įrodymais, sukauptais per tam tikrą laiką (mokinio mokomojo dalyko aplankas);

6.2.6. mokiniai vertinami tik už tai, ką moka, o ne už tai, ko neatliko.

6.3. išorinį apibendrinamąjį vertinimą organizuoja Nacionalinė švietimo agentūra, vykdanči pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimus ir valstybinius brandos egzaminus;

6.4. mokymosi pasiekimų rezultatai naudojami ugdymo procesui tobulinti, ugdymo kokybei stebėti ir valdyti;

6.5. vidinio apibendrinamojo ir išorinio apibendrinamojo vertinimo rezultatai aptariami gimnazijos direkciniuose pasitarimuose, metodinių grupių ir metodinės tarybos susirinkimuose, mokytojų tarybos posėdžiuose. Priimami sprendimai dėl gimnazijos ugdymo proceso organizavimo tobulinimo, mokymosi pagalbos teikimo mokiniams, metodinės pagalbos teikimo mokytojams, kai tai reikalinga.

III. VERTINIMO PLANAVIMAS

7. Mokytojai vadovaudamiesi Bendrosiomis programomis planuoja ugdymo turinį ir mokinių pasiekimų vertinimą kartu su ugdymo procesu, jį sieja su mokymo(si) tikslais atsižvelgdami į mokinių turimą patirtį, gebėjimus ir ugdomas kompetencijas:

7.1. Metodinėse grupėse mokytojai aptaria ir suderina mokomojo dalyko ilgalaikius planus bei vertinimo tvarką (vertinimo metodus, formas, kriterijus).

7.2. vertinimas planuojamas metams ir nurodomas ilgalaikiuose planuose:

7.2.1. aprašoma dalyko vertinimo tvarka (pvz., pažymiu, vertinimas įrašu „įskaityta“, kaupiamasis vertinimas ir pan.), formos (pvz., kontrolinis darbas, laboratorinis darbas, savarankiškas darbas, projektas, įskaita ar kt.) ir ugdomos kompetencijos.

7.3. rugsėjo mėnesį per pirmąją savo dalyko pamoką kiekvienas mokytojas supažindina mokinius pasirašytinai su savo dalyko, dalyko modulio, pasirenkamojo dalyko programa, mokinių mokymosi pasiekimų informacijos kaupimo ir jos fiksavimo sistema, aptaria vertinimo kriterijus, metodus ir formas, vaiko individualios pažangos stebėseną, kabineto skelbimų lentoje iškabina informaciją apie taikomą dalyko vertinimo sistemą;

7.4. mokytojas, pradėdamas naują skyrių (temą), su mokiniais aptaria ir detalizuoja mokymo(si) tikslus ir uždavinius, vertinimo formas ir kriterijus, darbo metodus ir laukiamus rezultatus. Atsižvelgiant į mokinių patirtį, gebėjimus ir poreikius skyriaus (temos) ir (ar) pamokos vertinimas konkretizuojamas;

7.5. gimnazijos vadovai su bendra gimnazijos vertinimo tvarka supažindina tėvus pranešimu e. dienyne;

7.6. vertinimo aprašas skelbiamas gimnazijos interneto svetainėje.

IV. VERTINIMO PRINCIPAI, MOKYMO SI PASIEKIMŲ VERTINIMAS UGDYMO PROCESE

8. Vertinant mokinių pasiekimus vadovaujamosi profesine etika, užtikrinančia teisingą visų mokinių pasiekimų vertinimą ir vertinimo principai:

8.1. tikslingumas – vertinimo metodai atitinka mokymo(si) turinį;

8.2. atvirumas ir skaidrumas – mokiniams žinomos (i)vertinimo procedūros, vertinimo formos ir vertinimo kriterijai;

8.3. objektyvumas – siekiama kuo didesnio vertinimo patikimumo, remiamasi pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosiose programose pateiktais apibendrintais kokybiniais mokinių žinių, supratimo ir gebėjimų vertinimo aprašais;

8.4. informatyvumas – vertinimo informacija aiški, išsami, savalaikė;

8.5. aiškumas – vertinimas grindžiamas aiškiais, mokiniams suprantamais kriterijais.

9. Mokytojas, planuodamas, organizuodamas ir įgyvendindamas mokinių mokymosi pasiekimų vertinimą:

9.1. vadovaujasi Pedagogų etikos kodeksu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2018 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. V-561 „Dėl Pedagogų etikos kodekso patvirtinimo“;

9.2. ugdymo procese taiko adekvačius mokinių mokymosi pasiekimų stebėsenos ir vertinimo metodus;

9.3. kuria ir palaiko į mokymąsi orientuotą vertinimo kultūrą;

9.4. kolegialiai sprendžia mokinių įgytų kompetencijų vertinimo klausimus;

9.5. nuolat reflektuoja savo mokymo, mokinių mokymosi pasiekimų ir įgytų kompetencijų vertinimo praktikas, jų pridėtinę vertę kiekvieno mokinio mokymuisi;

9.6. tobulina instrumentus, padedančius įvertinti mokinių mokymosi pasiekimus ir įgytas kompetencijas;

9.7. aptaria su mokiniais akademinio sąžiningumo klausimus ir galimas pasekmes nesilaikant sąžiningumo principo;

9.8. principingai reaguoja į mokinių nesąžiningumo atvejus, tokius kaip plagijavimas, nusirašinėjimas, naudojimasis pašaline pagalba atsiskaitymų metu ir pan.;

9.9. teikia informaciją e. dienyne ir esant poreikiui paaiškina tėvams (globėjams, rūpintojams) apie mokinių mokymosi pasiekimus ir problemas;

9.10. vertinimo proceso metu gerbia mokinių privatumą ir išlaiko konfidencialumą.

10. Mokinių, besimokančių pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, pasiekimams vertinti taikoma 10 balų sistema. Remiantis Bendrosiomis programomis

pagrindinio ir vidurinio ugdymo programose pasiekimų lygiai siejami su pažymiu: slenkstinis lygis – 4 balai, patenkinamas lygis – 5–6 balai, pagrindinis lygis – 7–8 balai, aukštesnysis lygis – 9–10 balų:

10.1. pasiekimų įvertinimų balais reikšmės: 10 – puikiai, 9 – labai gerai, 8 – gerai, 7 – pakankamai gerai, 6 – vidutiniškai, 5 – patenkinamai, 4 – pakankamai patenkinamai, 3 – nepatenkinamai, 2 – blogai, 1 – labai blogai;

10.2. patenkinami įvertinimai – 4–10 balai, įrašai „įskaityta“ ir „atleista“, nepatenkinami įvertinimai – 1–3 balai, įrašas „neįskaityta“.

11. Mokomųjų dalykų ir modulių vertinimas svarstomas ir sprendimai priimti Mokytojų tarybos posėdyje.

12. Kūrybiniai, projektiniai tiriamieji darbai vertinami vadovaujantis Kūrybinių, tiriamųjų, projektinių darbų rengimo ir vertinimo tvarkos aprašu.

13. Specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių pasiekimai kūno kultūros pratybose vertinami įrašu „įskaityta“ arba „neįskaityta“.

14. Vertinimą ugdymo procese sudaro vienas kitą papildantys vertinimo būdai: formuojamasis ir apibendrinamasis (žr. 1 priedas).

15. I gimnazijos klasių mokiniams ir naujai priimtiems mokiniams taikomas mėnesio trukmės adaptacinis laikotarpis. Mokinių žinios nevertinamos pažymiais, taikomas formuojamasis ir kaupiamasis vertinimas. Nuo 3 savaitės iki adaptacinio laikotarpio pabaigos, pažymiai gali būti rašomi tik mokiniui sutikus.

16. Vertinant specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių pasiekimus ir pažangą vadovaujama bendrosiose ugdymo programose apibrėžtais mokymosi pasiekimais arba konkrečiam mokiniui pritaikytoje ugdymo programoje numatytais pasiekimais.

V. KONTROLINIŲ IR KITŲ ATSISKAITOMŲJŲ DARBŲ ORGANIZAVIMO, NAMŲ DARBŲ SKYRIMO TVARKA IR VERTINIMAS

17. Kognityvinių gebėjimų vertinimas (diagnostinio vertinimo užduotys, kontroliniai ir kiti vertinimo darbai, tarptautiniai ir nacionaliniai mokinių pasiekimų tyrimai ir patikrinimai) vykdomas, taikant mokiniams iš anksto žinomus, su jais aptartus kriterijus.

18. Atsiskaitomųjų darbų grafikas sudaromas e. dienyne ir suderinamas su kitų dalykų mokytojais. Mokiniai gali rašyti tik vieną kontrolinį darbą per dieną. III – IV gimnazijos klasėse gali būti rašomi du atsiskaitomieji darbai, jei tą dieną atsiskaitomąjį darbą rašančių mokinių yra ne daugiau kaip 50 % visų grupėje besimokančiųjų.

19. Gimnazijoje netoleruojamas nusirašinėjimas, naudojimasis kita neleistina pagalba, darbo vykdymo tvarkos šiurkštus pažeidimas:

19.1. mokytojas, nustatęs nesąžiningą mokinio elgesį vertinamųjų darbų metu, jo darbą įvertina 1 (vienetu);

19.2. mokiniui užduotas savarankiškai namuose atliktas darbas, nustačius plagiatą, vertinamas 1 (vienetu).

20. Atsiskaitomieji darbai nerašomi paskutinę dieną prieš atostogas ir pirmą dieną po jų, taip pat paskutinę pusmečio savaitę.

21. Rekomenduojama per pusmetį organizuoti kontrolinių ar atsiskaitomųjų darbų ne mažiau negu yra dalyko savaitinių pamokų:

21.1. atsiskaitomųjų darbų tvarkaraštis suderinamas su mokiniais;

21.2. dėl objektyvių priežasčių mokytojas turi teisę pakeisti atsiskaitomojo darbo laiką vėl suderinus su mokiniais;

21.3. mokytojas apie atsikaitomąjį darbą mokinius informuoja ne vėliau kaip prieš savaitę užfiksuojant įrašą e. dienyne.

22. Mokytojas supažindina mokinius su atsiskaitomojo darbo struktūra, turiniu, tikslais, vertinimo kriterijais:

22.1. sudarant atsiskaitomojo darbo užduotis rekomenduojama laikytis nuoseklumo principo: užduotis išdėstyti nuo lengvesnių pereinant prie sudėtingesnių;

22.2. rengiant užduotis rekomenduojama laikytis žinių ir gebėjimų santykio: 50 proc. užduoties taškų turėtų būti skirta žinioms ir supratimui tikrinti, o kiti 50 proc. – žinių taikymo ir aukštesniesiems mąstymo gebėjimams tikrinti;

22.3. prie kiekvienos užduoties ar klausimo rekomenduojama nurodyti maksimalų taškų skaičių.

23. Atsiskaitomųjų darbų vertinimas ir grąžinimas:

23.1. ištaisytas ir įvertintas atsiskaitomasis darbas mokiniams pateikiamas ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo parašymo dienos (lietuvių kalbos ir literatūros - per 21 darbo dieną). Gautas įvertinimas įrašomas į e. dienyne;

23.2. mokytojai, rašydami pažymį už kontrolinį ar kitą atsiskaitomąjį darbą (išskyrus lietuvių kalbos ir literatūros bei užsienio kalbų rašinius ar rašto darbus*), vadovaujasi šia lentele:

Teisingų atsakymų apimtis procentais	Pažymys	Pasiekimų lygiai
95-100	10 – puikiai	Aukštesnysis
85-94	9 – labai gerai	
75-84	8 – gerai	Pagrindinis
65-74	7 – pakankamai gerai	
55-64	6 - vidutiniškai	Patenkinamas
44-54	5 - patenkinamai	
35-44	4 - pakankamai patenkinamai	Slenkstinis
25-34	3 - nepatenkinamai	Nepatenkinamas
15-24	2 - blogai	
1-14	1 - labai blogai	
Pastaba. Mokytojo sprendimu procentai gali būti skaičiuojami nuo visų kontrolinio ar kito atsiskaitomojo darbo taškų skaičiaus arba nuo maksimalaus klasės / grupės mokinių surinktų taškų skaičiaus.		

*I–II klasių mokinių rašiniai vertinami pagal lietuvių kalbos ir literatūros pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo teksto kūrimo vertinimo kriterijus. III–IV klasių mokinių lietuvių kalbos ir literatūros, ir užsienio kalbų rašiniai vertinami pagal Nacionalinės švietimo agentūros pateiktas rašinių vertinimo normas.

24. Atsiskaitomųjų darbų rezultatų analizė pristatoma ir aptariama su visais klasės mokiniais vadovaujantis BDAR, pasidžiaugiama jų sėkmėmis; nesėkmės aptariamos individualiai ir numatomi būdai mokymosi spragoms šalinti; mokinio pageidavimu mokytojas teikia konsultacijas.

25. Jei mokinys dėl pateisinamų priežasčių (pateikė gydytojų pažymą ar kitą pateisinamą dokumentą) nedalyvavo atsiskaitomajame darbe, už jį atsiskaito sutartu su mokytoju laiku per 10 darbo dienų nuo grįžimo į gimnaziją. Darbas, už kurį mokinys neatsiskaitė, e. dienyne laikinai žymimas sutartiniu ženklu – O (būtinas mokytojo komentaras). Jei per nustatytą terminą mokinys neatsiskaito, įvertinimas yra 1, mokytojas privalo įrašyti komentarą.

26. Mokiniui praleidus atsiskaitomąjį darbą be pateisinamos priežasties, moksleivis turi atsiskaityti kitą to dalyko pamoką. Mokiniui atsisakius atsiskaityti, jam gali būti rašomas „vienetas“.

27. Atsikaitomasis darbas negali būti įvertinamas aukščiausiu pažymiu, jei jame yra daug rašybos klaidų.

28. Dalyko mokytojai susitaria dėl diagnostinio testo apimties, turinio, vertinimo ir vykdymo laiko, rezultatus analizuoja, sistemina ir aptaria metodinių grupių pasitarimuose mokslo metų pradžioje ir eigoje; mokslo metų pradžioje diagnostinių apklausų, testų rezultatai nefiksuojami e. dienyne – jie panaudojami planuojant ir koreguojant ugdymo turinį, o mokslo metų eigoje organizuojamos diagnostinės apklausos, testai, kurių rezultatai panaudojami pažangos stebėjimui, matavimui.

29. Atsiskaitymas raštu – kaupiamojo vertinimo dalis, kai vykdoma įvairių formų mokinių žinių ir gebėjimų patikra, trunkanti ne ilgiau kaip 30 minučių:

29.1. jeigu atsiskaitymas raštu vykdomas iš vienos ar dviejų pamokų temų, mokinių apie patikrinimą raštu iš anksto informuoti nebūtina;

29.2. mokiniui nedalyvavus patikrinime raštu sprendimą dėl atsiskaitymo būtinumo priima mokytojas;

29.3. patikrinimas raštu gali būti skiriamas ne visai klasei (grupei).

30. Atsakinėjimas žodžiu – kai mokinio prašoma išsamiai atsakyti į klausimą, kalbėti duota tema ar grupės darbo (projektinio darbo) pristatymas žodžiu ir pan.:

30.1. projektinio darbo rengimas ir pristatymas vertinamas pagal iš anksto numatytus ir su mokiniais aptartus kriterijus;

30.2. atsakinėjimas žodžiu gali būti vertinamas pažymiu, įrašu „įskaityta“ / „neįskaityta“ ar kaupiamuoju balu.

31. Savarankiškas darbas – mokinio savęs įsivertinimo metodas, kuris gali būti kaupiamojo vertinimo dalis. Savarankiško darbo tikslas – išsiaiškinti, kiek mokinsys, naudodamasis įvairiais šaltiniais / mokymo(si) priemonėmis, geba įgytas žinias pritaikyti individualiai atlikdamas praktines užduotis:

31.1. mokytojo nuožiūra savarankiško darbo metu mokiniai gali naudotis vadovėliais ar kita darbui reikalinga informacine medžiaga / priemonėmis;

31.2. mokytojas savarankiškus mokinių darbus gali tikrinti pasirinktinai: tikrinami visų ar tik dalies mokinių darbai.

32. Tiriamasis (praktikos, laboratorinis) darbas – tai tikrinamasis darbas, trunkantis ne mažiau kaip 35 minutes, jo metu tikrinami mokinių gebėjimai teorines žinias taikyti praktikoje.

32.1. mokiniai apie tiriamąjį (praktikos, laboratorinį) darbą informuojami iš anksto;

32.2. mokiniui nedalyvavus tiriamajame (praktikos, laboratoriniame) darbe sprendimą dėl atsiskaitymo priima mokytojas;

32.3. mokytojas tiramuosius (praktikos, laboratorinius) darbus gali vertinti pasirinktinai: tikrinti visų ar tik dalies mokinių darbus. Tiriamasis (praktikos, laboratorinis) darbas gali būti vertinamas pažymiu, įrašu „įskaityta“ / „neįskaityta“ ar kaupiamuoju balu.

33. Mokytojo sprendimu, mokinių žinios, gebėjimai ir asmeninė pažanga (pvz.: namų darbai, dalyvavimas olimpiadose ar konkursuose, projektai, kūrybiniai darbai, darbas grupėse ir pan.) gali būti vertinamos pažymiu, įrašu „įskaityta“ / „neįskaityta“ ar kaupiamuoju balu.

34. Mokinių įgytų kompetencijų vertinimas įgyvendinamas:

34.1. kompetencijos yra matomos ir atpažįstamos konkrečioje veikloje, atliekant užduotis pamokų metu ir dalyvaujant kitose ugdomosiose veiklose;

34.2. vertinant mokinių įgytas kompetencijas, vadovaujasi nuostata, kad ugdant mokinių kompetencijas dalyku, jos vertinamos kartu su dalykiniais pasiekimais;

34.3. mokinių kompetencijoms, įgytoms dalyvaujant socialinėse-pilietinėse, kultūrinėse ir kitose ugdomosiose veiklose, vertinti naudojamas formuojamojo vertinimo būdas, yra teikiamas grįžtamasis ryšys.

35. Vertinimas nuotoliniu būdu – tai įrodymų, skirtų vertinti mokinių pasiekimus, pateikimas, valdomas skaitmeninėmis technologijomis. Ugdamuoju vertinimu siekiama suteikti išsamią grįžtamąją informaciją apie mokinio mokymąsi ir tobulėjimo galimybes. Apibendrinamasis vertinimas padeda įvertinti ir dokumentuoti tai, kas pasiekta:

35.1. ugdymo procese formuojamasis vertinimas derinamas su diagnostiniu, kaupiamuoju, vidiniu apibendrinamuoju;

35.2. taikomas grįžtamasis, mokymąsi palaikantis ryšys;

35.3. gimnazijos pasirinktoje virtualiojo mokymo(si) platformoje (TEAMS) pateikiama mokinio pasiekta mokymosi pažanga.

36. Namų darbai turi būti tikslingi ir turėti pridėtinę žinių vertę, skirti įtvirtinti pamokoje ugdytus gebėjimus ir pagal galimybes diferencijuojami atliepant įvairius mokinių mokymosi poreikius.

37. Namų darbai tikrinami ir gali būti vertinami kaupiamuoju balu, mokiniui teikiamas grįžtamasis ryšys pažangai užtikrinti.

38. Namų darbų skyrimas turi būti derinamas visų mokomųjų dalykų kontekste. Visų dalykų dienos namų darbams atlikti vidutinis laikas neturėtų viršyti 120 min.,

atsižvelgiant į individualius mokinių poreikius namų darbams skirtas laikas gali didėti, bet ne daugiau kaip 20 proc. nurodyto laiko.

39. Mokytojas namų darbų gali neskirti.

40. Namų darbai atostogoms ir šventėms neskiriami.

VI. MOKINIŲ PASIEKIMŲ ĮVERTINIMŲ FIKSAVIMAS

41. Ugdymo procesas, besimokantiems pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo programą, skirstomas pusmečiais. Mokinių mokymosi pasiekimų patikrinimas vykdomas reguliariai, vadovaujantis šia savaitinių pamokų ir minimalaus įvertinimų skaičiaus per pusmetį atitikties lentele:

Minimalus įvertinimų skaičius pagal dalykui skirtą savaitinių pamokų skaičių	
Savaitinės pamokos	Įvertinimų skaičius per pusmetį
1	ne mažiau nei 3 pažymiais
2	ne mažiau kaip 4 pažymiais
3-4	ne mažiau kaip 5 pažymiais
5-6	ne mažiau kaip 6 pažymiais

42. Mokinių formalūs vertinimai fiksuojami klasės / laikinosios grupės e. dienyne nurodant vertinimo formą, tipą (pagal e. dienynas nuorodas).

43. Mokinio, kuris gydėsi medicininės reabilitacijos ir sanatorinio gydymo sveikatos priežiūros ar stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje, gauti įvertinimai į e. dienyną perkeliama nurodant įvertinimo tipą (*Pažymiai iš kitos įstaigos*).

44. II, III–IV kl. bandomųjų patikrinimų darbai vertinami ir mokytoju metodinės grupės sprendimu gali būti fiksuojami e. dienyne.

45. Pusmečių ir metiniai mokinių įvertinimai fiksuojami pažangumo suvestinėse, sudarytose e. dienyno pagrindu.

VII. MOKINIŲ PASIEKIMŲ VERTINIMAS BAIGUS UGDYMO PROGRAMĄ. UGDYMO PROGRAMOS BAIGIMAS, KARTOJIMAS

46. Pusmečio įvertinimas vedamas apskaičiavus dalyko pažymių aritmetinį vidurkį suapvalinant iki sveikąjį skaičių, taikant apvalinimo taisyklę (jeigu dalyko pažymių

aritmetinis vidurkis – 8,5, vedamas 9, jeigu dalyko pažymių aritmetinis vidurkis – 8,4 vedamas 8).

47. Mokinys dėl pateisinamų priežasčių per pusmetį praleidęs daugiau negu pusę pamokų ir neturintis minimalaus įvertinimų skaičiaus (žr. punktą Nr. 34), jo pageidavimu ir mokytojo sprendimu, gali laikyti dalyko įskaitą, kurios įvertinimas (pažymys ar įrašas „įskaityta“) prilyginamas pusmečio įvertinimui. Įskaitos trukmę ir laiką dalyko mokytojas suderina su mokiniu ir informuoja administraciją.

48. Jeigu mokinys per pusmetį neatliko visų vertinamų užduočių (pvz., kontrolinių darbų ir kt.) be pateisinamos priežasties, nepademonstravo pasiekimų, numatytų pagrindinio ar vidurinio ugdymo bendrosiose programose, jo dalyko pusmečio įvertinimas prilyginamas žemiausiam 10 balų sistemos įvertinimui „labai blogai“ / „neįskaityta“. Jeigu mokinys neatliko visų vertinimo užduočių dėl svarbių, gimnazijos direktoriaus įsakymu pateisintų priežasčių (pvz., ligos) pusmečio įvertinimas fiksuojamas įrašu „atleista“.

49. Mokiniui, kuris gydėsi medicininės reabilitacijos ir sanatorinio gydymo sveikatos priežiūros ar stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje, dalyko pusmečio įvertinimas vedamas iš šiose įstaigose ir gimnazijoje gautų pažymių aritmetinio vidurkio.

50. Metinis mokomojo dalyko įvertinimas vedamas iš I ir II pusmečių aritmetinio vidurkio ir taikant apvalinimo taisykles (pvz., jei I pusmečio pažymys – 8, II pusmečio – 7, tai dalyko metinis įvertinimas – 8).

51. Jeigu dalykas vertinamas įrašu „įskaityta“ ir bent viename iš pusmečių mokinys turi nepatenkinamą įvertinimą (įrašas „neįskaityta“), dalyko metinis įvertinimas fiksuojamas įrašu „neįskaityta“. Tokiu atveju mokiniui leidžiama atsikaityti už mokomąjį dalyką laikant įskaitą, kurios įvertinimas laikomas metiniu įvertinimu.

52. Mokiniui, viename iš pusmečių įvertintam įrašu „atleista“, o kitą „įskaityta“, metinis įvertinimas fiksuojamas įrašu „įskaityta“.

53. Mokinys, turintis visų ugdymo plano dalykų patenkinamus metinius įvertinimus, įskaitas ir socialines pilietines valandas (I ir III gimnazijos klasių) direktoriaus įsakymu keliamas į aukštesnę klasę arba laikomas baigusiu ugdymo programą (II ir IV gimnazijos klasė).

54. Mokinio, turinčio dalykų metinius nepatenkinamus įvertinimus, kėlimą į aukštesnę klasę, ugdymo programos baigimo klausimus svarsto gimnazijos Mokytojų taryba:

54.1. jei mokiniui skiriamas papildomas darbas, papildomo darbo įvertinimas laikomas metiniu. Klasės vadovas per dvi darbo dienas nuo Mokytojų tarybos posėdžio informuoja mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus) apie mokiniui skirtus atitinkamo dalyko papildomus darbus, jų trukmę, atsiskaitymo tvarką;

54.2. papildomų darbų užduotis, suteikiančias galimybę mokiniui įgyti žinias, gebėjimus ir gauti patenkinamą įvertinamą dalyko metinį įvertinimą, parengia dalyko mokytojas;

54.3. mokiniui skiriant papildomą darbą, susitaria dėl galimos pakartotinio svarstymo dėl kėlimo į aukštesnę klasę ar palikimo kartoti ugdymo programos datos, papildomo darbo atlikimo trukmės, konsultacijų formų ir būdų, jų laiko, mokinio atsiskaitymo datos, atsižvelgia į mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų) siūlymą ir kt.;

54.4. pakartotinai svarsto mokinio mokymosi pasiekimus, jei mokinio papildomas darbas buvo įvertintas nepatenkinamu įvertinimu arba praėjo nustatytas laikas, kada mokinsys turėjo atsiskaityti (atlikti papildomą darbą). Išklauso mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimą ir teikia siūlymą mokyklos vadovui;

54.5. sprendimą dėl papildomo darbo skyrimo mokiniui, jo kėlimo į aukštesnę klasę ar palikimo kartoti ugdymo programą, atsižvelgęs į Mokytojų siūlymą, ne vėliau nei paskutinė einamųjų mokslo metų darbo diena priima gimnazijos direktorius. Sprendimas įforminamas gimnazijos direktoriaus įsakymu. Su įsakymu mokykla supažindina mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus).

55. Pagrindinio ugdymo programos baigiamosios klasės mokinsys, turintis bent vieno dalyko nepatenkinamą metinį (po papildomo darbo, jei buvo skirtas) įvertinimą, paliekamas kartoti ugdymo programos pagrindinio ugdymo programos baigiamojoje klasėje. Nenorintis kartoti visų tos klasės ugdymo programos dalykų programos gali Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatytais mokymosi formomis mokytis tų ugdymo programos atskirų dalykų, kurių metinis įvertinimas nepatenkinamas, ir atsiskaityti.

56. Vidurinio ugdymo programos baigiamosios klasės mokinsys, turintis bent vieną nepatenkinamą dalyko metinį (po papildomo darbo, jei buvo skirtas) įvertinimą, nepalieamas kartoti ugdymo programos vidurinio ugdymo programos baigiamojoje klasėje. Asmuo gali Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatytais mokymosi formomis mokytis tų ugdymo programos atskirų dalykų, kurių metinis įvertinimas nepatenkinamas, ir atsiskaityti.

57. Mokiniui, kuris mokosi pagal vidurinio ugdymo programą, I ar II pusmečio pabaigoje perėjus prie dalyko aukštesnio kurso programos ar pasirinkus kitą mokomąjį

dalyką, pusmečio ar metiniu įvertinimu laikomas įskaitos pažymys, kuriuo yra įvertintas atsiskaitymas už dalyko programą ar jos skirtumus.

58. Jei mokinys, kuris besigydydamas namie, medicininės reabilitacijos ir sanatorinio gydymo sveikatos priežiūros įstaigoje, stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje, teikiančioje medicinos pagalbą, bent vienu ugdymo laikotarpiu kai kurių dalykų nesimokė ar neturi to laikotarpio įvertinimų, dalyko metinis įvertinimas vedamas atsižvelgus į kitas (turimais) ugdymo laikotarpiais gautus įvertinimus.

59. Mokiniui, kuris pagrindinio ar vidurinio ugdymo programos dalį laikinai mokėsi (dalyvavo mobilumo (judrumo), mainų programoje) kitos šalies mokykloje pagal tarptautinę programą, dalyko metinis įvertinimas fiksuojamas atsižvelgus į pateiktą pasiekimų vertinimo informaciją sugrįžus. Jei mokinys kai kurių dalykų nesimokė, sudaroma galimybė pasirengti ir atsiskaityti. Mokymosi pasiekimų patikrinimo (įskaitos) įvertinimas, fiksuotas įrašu ar pažymiu, laikomas dalyko metiniu įvertinimu. Jei mokinys kartoja visą mokslo metų ugdymo programą antrus metus, jo turimi tos klasės (mokslo metų) dalykų metiniai įvertinimai laikomi negaliojančiais.

60. Pusmečių ir metiniai įvertinimai turi būti išvedami ne vėliau kaip paskutinę pusmečio ar mokslo metų dieną.

VIII. MOKINIO MOKYMOSI PASIEKIMŲ VERTINIMO LYGMENYS, PAŽANGOS STEBĖSENA IR VERTINIMO INFORMACIJOS ANALIZĖ

61. Vertinimas mokykloje įgyvendinamas asmeniniu (mokinio), tarpasmeniniu (kelių mokinių), bendruomeniniu (klasės ir mokyklos) ir nacionaliniu lygmenimis, kurie turi derėti tarpusavyje ir sudaryti bendrą sistemą:

61.1. asmeninis (mokinio) lygmuo apima mokinio konkrečių mokymosi pasiekimų įsivertinimą. Įsivertinimas yra planuojamas ir įgyvendinimas padedant mokytojui. Mokinių įsivertinimas ir ilgalaikis pažangos stebėjimas ugdo savivaldaus mokymosi gebėjimus;

61.2. tarpasmeninis (kelių mokinių) lygmuo apima mokinių tarpusavio įsivertinimą pagal konkrečias kompetencijas. Į(si)vertinimas yra planuojamas ir įgyvendinimas padedant mokytojui;

61.3. bendruomeninis klasės lygmuo apima mokytojo planuojamą ir įgyvendinamą mokinių pasiekimų vertinimą, siekiant visų trijų tikslų – padėti mokytis, pripažinti ir sertifikuoti rezultatus, valdyti mokymos(si) kokybę;

61.4. bendruomeninis mokyklos lygmuo apima pedagoginės bendruomenės sukurta ir / ar sutartą vertinimo sistemą ir / ar tvarką, derančią su nacionalinio lygmens dokumentais.

62. Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo informacija gaunama ugdymo procese, nustatant mokinių mokymosi poreikius, pritaikant ugdymo turinį individualiai mokiniui, mokinių grupei ar klasei, aptariant mokymosi pasiekimus ir pažangą su mokiniais ir jų tėvais (globėjais, rūpintojais).

63. Mokytojai nuolat stebi mokinių daromą pažangą per mokymosi pasiekimus. Pasirinkta forma (komentarai mokinių darbuose, įrašai dienyne, mokinių darbų segtuvai ir kt.) fiksuoja ir apibendrina mokinių mokymosi rezultatus. Gauta informacija panaudojama analizuojant mokinių pažangą ir poreikius, keliant tolesnius mokymo(si) tikslus ir uždavinius:

63.1. mokytojo ir mokinių iš(si)kelti mokymo(si) uždaviniai tam tikram laikotarpiui lemia pasiekimų matavimo (stebėjimo) trukmę ir reguliarumą;

63.2. siekiant stebėti mokinių daromą pažangą ir mokant mokinius analizuoti savo pasiekimus, ne rečiau kaip kartą per pusmetį mokinys atlieka savo mokymosi ir asmeninės pažangos įvertinimą (refleksiją). Refleksijos formą ir būdus pasirenka dalyko mokytojas;

63.3. mokslo metų pradžioje mokytojas ir mokiniai susitaria dėl pažangos stebėjimo būdų ir dažnumo;

63.4. atliktus ir įvertintus darbus, refleksijas bei kitą mokytojo nurodytą medžiagą mokiniai gali kaupti mokomojo dalyko darbų aplanke ar kt. gimnazijos Mokytojos tarybos patvirtintais būdais ir priemonėmis, kurie yra pasiekimų ir pažangos stebėjimo bei vertinimo / įsivertinimo įrankis;

63.5. pusmečio eigoje dalyko mokytojas kartu su mokiniais ir kitomis suinteresuotomis šalimis sistemingai analizuoja mokymąsi, padarytą pažangą, planuoja tolesnį mokymą(si);

63.6. iškilus mokymo(si) problemoms mokytojai informuoja suinteresuotas šalis. Esant būtinybei klasės vadovas inicijuoja individualius pokalbius su mokiniu ir (ar) dalykų mokytojais, gimnazijos administracija ir (ar) tėvais bei kartu priima sprendimus dėl priemonių mokymo(si) problemoms spręsti.

64. Mokinių mokymo(si) pasiekimai ir jų daroma pažanga aptariama klasėje dirbančių mokytojų grupėje ir (ar) mokytojų tarybos posėdyje.

65. Dalykų mokytojų metodinėse grupėse analizuojami atsiskaitomųjų darbų, bandomųjų patikrinimų ir kiti mokymo(si) rezultatai bei priimami sprendimai dėl dalyko mokymo(si) turinio ir metodų, užduočių, šaltinių tinkamumo bei pasiekimų gerinimo.

66. Administracijos posėdyje analizuojami pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo, valstybinių brandos egzaminų, tarptautinių ir nacionalinių mokinių pasiekimų tyrimų, pusmečio, metiniai ir kt. rezultatai, kurie pristatomi Gimnazijos taryboje, Mokytojų taryboje, klasės tėvų susirinkimuose, Tėvų komiteto posėdyje ir kt.

67. Mokytojų metodinė taryba priima sprendimus dėl ugdymo proceso organizavimo, mokymo metodų ar strategijų tinkamumo ir tikslingumo ugdymo kokybei gerinti, išteklių panaudojimo veiksmingumo mokinių pasiekimams bei aptaria ugdymo programų vykdymą.

IX. TĖVŲ INFORMAVIMAS

68. Mokinių pastangų ir žinių vertinimas fiksuojamas e. dienyne.

69. Apie mokinių vertinimo rezultatus bei mokinio pažangą tėvai (globėjai) informuojami ir susirinkimų, atvirų durų ar kt. renginių metu.

70. Pirmojo tėvų susirinkimo metu pavaduotoja ugdymui supažindina tėvus, globėjus su pagrindinėmis Vertinimo aprašo nuostatomis. Patvirtinus ar atlikus pakeitimus Vertinimo apraše susipažinimui išsiunčiamas per e. dienyną visoms suinteresuotoms šalims.

X. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

71. Vertinimo aprašo tvirtinamas gimnazijos direktoriaus įsakymu.

72. Pasikeitus Lietuvos respublikos teisės aktams ar esant poreikiui Vertinimo aprašas gali būti peržiūrimas ir koreguojamas.

73. Vertinimo aprašas skelbiamas gimnazijos interneto svetainėje.

Pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

3.1. **Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimas** – kriterijais grįstas ugdymosi ir mokymosi stebėjimas ir grįžtamasis ryšys, informacijos apie mokymosi procesus ir rezultatus rinkimas ir kaupimas, interpretavimas ir naudojimas mokymo ir mokymosi kokybei užtikrinti.

3.2. **Mokymosi pasiekimai** – mokymosi pažanga (mokinio nuolatinis augimas ir judėjimas išsikeltų mokymosi tikslų link) ir ugdymo rezultatai (mokinių įgytos kompetencijos).

3.3. **Kompetencijų vertinimas** – suprantamas kaip mokytojo ir mokinio tarpusavio sąveika, kurios metu kaupiama informacija apie mokinio mokymąsi, pažangą ir įvairiais būdais teikiamas grįžtamasis ryšys mokiniui apie jo pasiekimus, pateikiamos rekomendacijos dėl tolesnio mokymosi.

3.4. **Įvertinimas** – vertinimo proceso rezultatas, konkretus sprendimas apie mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą.

3.5. **Įsivertinimas** (refleksija) – paties mokinio ugdymo proceso, pasiekimų ir pažangos stebėjimas, vertinimas ir apmąstymas (refleksija) nusimatant tolesnius mokymosi žingsnius.

3.6. **Diagnosticinis vertinimas** – vertinimas, kuriuo išsiaiškinami mokinio pasiekimais ir tam tikru mokymosi metu padaryta pažanga, numatomos tolesnio mokymosi galimybės, pagalba sunkumams įveikti.

3.7. **Kaupiamasis vertinimas** – tai informacijos apie mokinio mokymosi pasiekimus ir (ar) pažangą kaupimas suminiais balais, kreditais ar ženklais, kurie numatytu laiku konvertuojami į pažymį (įskaitą).

3.8. **Formuojamasis vertinimas** – cikliškas mokymo(si) metu gaunamos mokymosi informacijos panaudojimas tolesniam mokymui ir mokymuisi planuoti ar koreguoti. Mokinio veikla vertinama komentaru žodžiu pamokoje reflektuojant, papildant ir taisant atsakymus, atliktus darbus. Komentarai raštu rašomi pagal poreikį, nurodant sėkmes ir nesėkmes, geresnio rezultato siekimo galimybes.

3.9. **Apibendrinamasis vertinimas** – juo patvirtinami mokinio pasiekimai, baigus temą, skyrių, kursą, modulį, programą. *Vidiniu apibendrinamuoju* vertinimu

mokytojas apibendrina mokinio mokymosi pasiekimus, jo rezultatus fiksuoja pažymiu ar kita forma.

3.10. Kognityvinių gebėjimų vertinimas (diagnostinio vertinimo užduotys, kontroliniai ir kiti vertinimo darbai, tarptautiniai ir nacionaliniai mokinių pasiekimų tyrimai ir patikrinimai) vykdomas, taikant mokiniams iš anksto žinomus, su jais aptartus kriterijus, ir apima tris dėmenis:

3.10.1. žinias ir supratimą (faktai, informacija, sąvokos, dėsningumas, teiginiai, simboliai, vienetai, pavyzdžiai, reikalingos priemonės), kurie būtini, kad mokiniai sėkmingai įsitrauktų į pažintines veiklas. Vertinant faktines žinias, tikrinama, kaip mokiniai įsimena, atpažįsta, apibrėžia, aprašo, nusako, iliustruoja pavyzdžiais, pasirenka priemones;

3.10.2. žinių taikymo gebėjimus, kurie apima įvairių situacijų supratimą ir žinių panaudojimą problemoms tose situacijose spręsti. Vertinami mokinių gebėjimai palyginti, priešpriešinti, klasifikuoti, modeliuoti, susieti, interpretuoti, rasti sprendimus, paaiškinti, parodant supratimą;

3.10.3. aukštesniuosius mąstymo gebėjimus, būtinus, sprendžiant problemas, kuriant paaiškinimus, darant išvadas, priimant sprendimus, perkeltant įgytas žinias į naujas situacijas. Vertinami gebėjimai analizuoti, apibendrinti, interpretuoti, integruoti žinias, numatyti, prognozuoti, sudaryti, sukurti, formuluoti išvadas, apibendrinti informaciją ir pritaikyti naujoms situacijoms, kritiškai vertinti, argumentuoti, reflektuoti.

3.11. Vertinimo kriterijai – pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosiose programose pateiktus apibendrintus kokybinius mokinių žinių, gebėjimų ir kompetencijų vertinimo aprašus numatyti mokinių pasiekimų vertinimo lygiai (slenkstinis, patenkinamas, pagrindinis, aukštesnysis).

3.12. Pažymys – skaitmeniu nusakytas vertinimas pagal dešimties balų sistemą.

3.13. Taškai – pasiekimų vertinimo matas, kuris naudojamas įvairiuose atsiskaitymuose.

3.14. Įskaityta – mokėjimo įvertinimas įrašu, kuris rašomas, jeigu mokinys pasiekė dalyko programoje numatytą žinių, supratimo ir gebėjimų patenkinamą lygį.

3.15. Neįskaityta – mokėjimo įvertinimas įrašu, kuris rašomas, jeigu mokinys nepasiekė slenkstinio lygio.

3.16. Atleista – įrašas rašomas, jeigu mokinys yra atleistas pagal gydytojo rekomendaciją, pažymą ir / ar gimnazijos direktoriaus įsakymą.

3.17. **Kontrolinis darbas** – vertinimo metodas, trunkantis ne mažiau kaip 30 minučių, kai tikrinami mokinių mokymosi pasiekimai baigus dalyko programos dalį rašto darbais (ar elektroniniu būdu) ir vertinami pažymiais.

3.18. **Apklausa raštu** – kaupiamojo vertinimo dalis (gali būti nevertinama), kuri trunka ne ilgiau kaip 15–20 minučių, jos turinys formuojamas ne daugiau kaip iš dviejų temų ar skyriaus dalies informacijos.

3.19. **Apklausa žodžiu** – tai monologinis ar dialoginis kalbėjimas, skirtas patikrinti žinias ir gebėjimą taisyklingai, argumentuotai reikšti mintis gimtąja ar užsienio kalba. Mokinys, atsakinėjantis žodžiu, įvertinamas tą pačią pamoką.

3.20. **Diktantas** – tai rašomasis darbas (teksto rašymas diktuojant), kurio metu siekiama įtvirtinti arba patikrinti moksleivių praktinius kalbos ar kt. vartojimo įgūdžius.

3.21. **Bandomasis egzaminas / bandomasis tarpinis dalyko patikrinimas** - mokomojo kurso arba jo dalies žinių, mokėjimų ir įgūdžių tikrinimo pagal nustatytą mokymo programą ar jos dalį metodas.

3.22. **Laboratoriniai darbai** – šis metodas taikomas savarankiškam tikrovės reiškinių stebėjimui, laboratorinio darbo procedūrų mokymuisi, naudojant specialius prietaisus bei instrumentus. Darbas organizuojamas grupėmis arba individualiai ir atliekamas pagal instrukcijas. Mokiniai atlieka užduotis arba stebi atliekamą bandymą, komentuoja gautus rezultatus, apibendrina, daro išvadas.

3.23. **Diagnosticinis / pakartotinis diagnosticinis žinių patikrinimas** - vertinimo metodas, kai tikrinamas mokinių pasiekimo lygis rašto darbais mokslo metų pradžioje ir eigoje visose paralelinėse klasėse arba grupėse. Rezultatai aptariami metodinėse grupėse tolimesnei mokinių pažangai įvertinti.

3.24. **Praktikos darbai** – ugdymosi metodas, kai siekiama ne tik pažintinių tikslų, bet ir formuoti aukštesniuosius mąstymo ir tyrinėjimo gebėjimus, praktinius bei gamybinius mokėjimus ir įgūdžius. Plačiausiai praktikos darbai taikomi biologijos, fizikos, chemijos, geografijos, technologijų bei informatikos pamokose. Praktikos darbai skiriasi nuo laboratorinių savo tikslais, apimtimi, savarankiškumo, konteksto sudėtingumo bei atlikimo būdais.

3.25. **Projektas** – tai metodas, kurio esminiai požymiai yra aktyvi veikla, problemų sprendimas ir įgyjama patirtis, atliktas darbas, ugdantis įvairiapusių mokinių gebėjimus. Ilgalaikis projektinis darbas kaip ugdymo plano dalis.

3.26. **Rašinys** – informacinis atgaminamasis, kūrybinių darbų mokymo metodas, kai mokytojas skatina mokinį vystyti atmintį, loginį mąstymą, praktiškai taikyti kalbos vartojimo įgūdžius bei patikrina mokinio pasirengimo lygį.

3.27. **Testas** – standartizuota sistema užduočių, skirtų tiriamajam; pagal jų atlikimo būdą ar kokybę sprendžiama apie tiriamojo individualias ypatybes. Testai teikia kiekybinį įgūdžių ar mokslo pažangumo 3 įvertinimą, rodo, kiek išmokta. Testai būna didaktiniai ir psichologiniai. Didaktiniais testais tiriamas moksleivių pažangumas, išsilavinimas. Tokie testai yra rengiami iš visų mokomųjų dalykų.

3.28. **Savarankiškas darbas** – mokinio savęs įsivertinimo metodas, kuris gali būti kaupiamojo vertinimo dalis.

3.29. **Savivaldis mokymasis** – mokymasis, per kurį asmuo savo iniciatyva išsiaiškina mokymosi poreikius, keliasi tikslus, planuoja mokymąsi, susikuria ar pasirenka mokymosi aplinką bei priemones, sau tinkamas mokymosi strategijas, įsivertina pasiekimus ir pažangą.